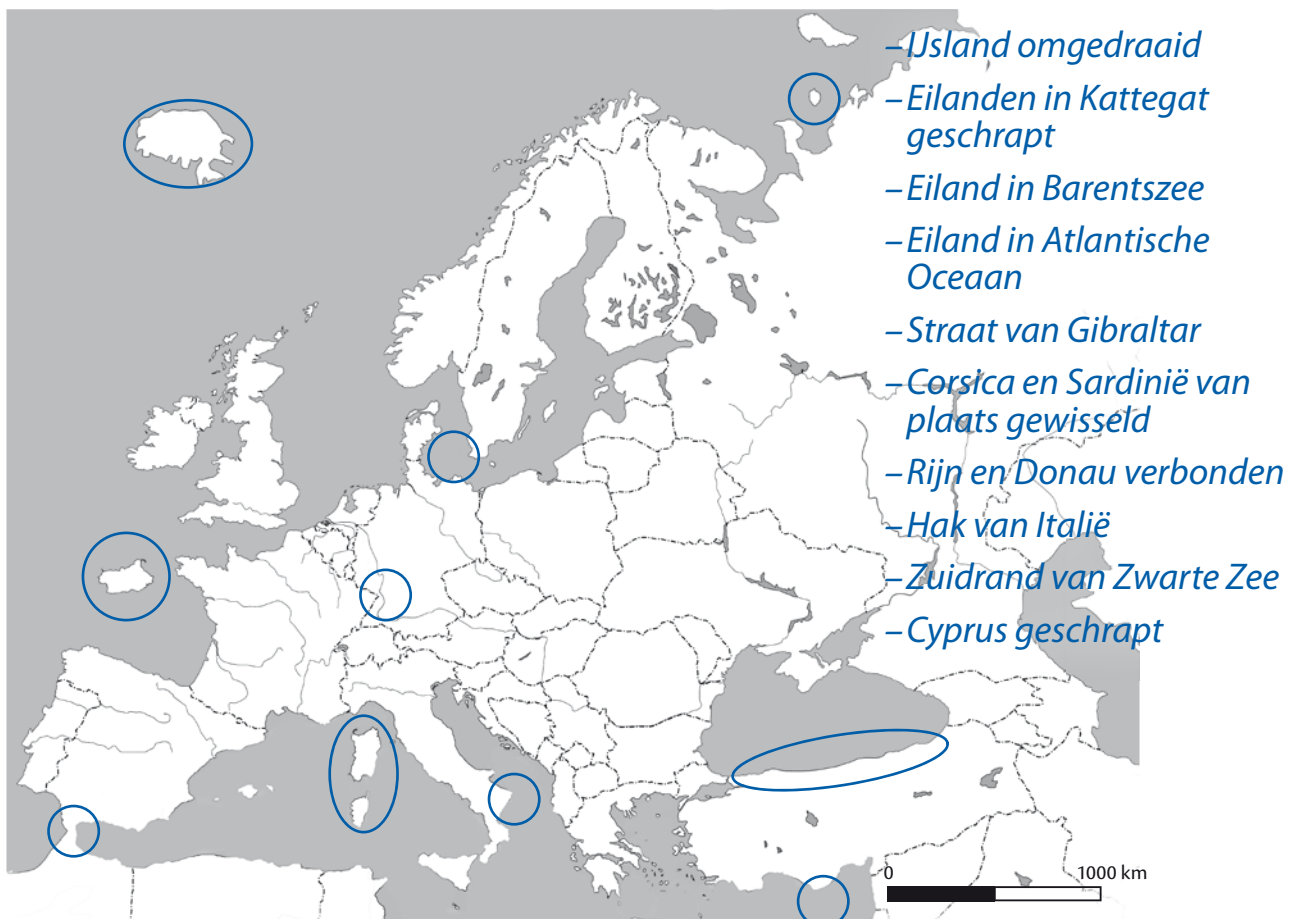
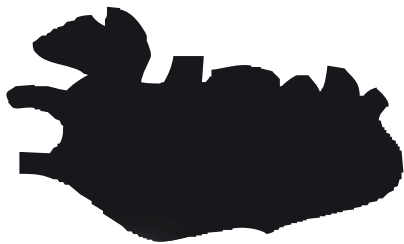

Zoek de 10 fouten

Vormen van eilanden

IJsland

Corcica

Sardinië

Sicilië

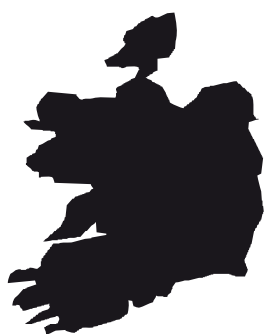
Kreta

Cyprus

Ierland

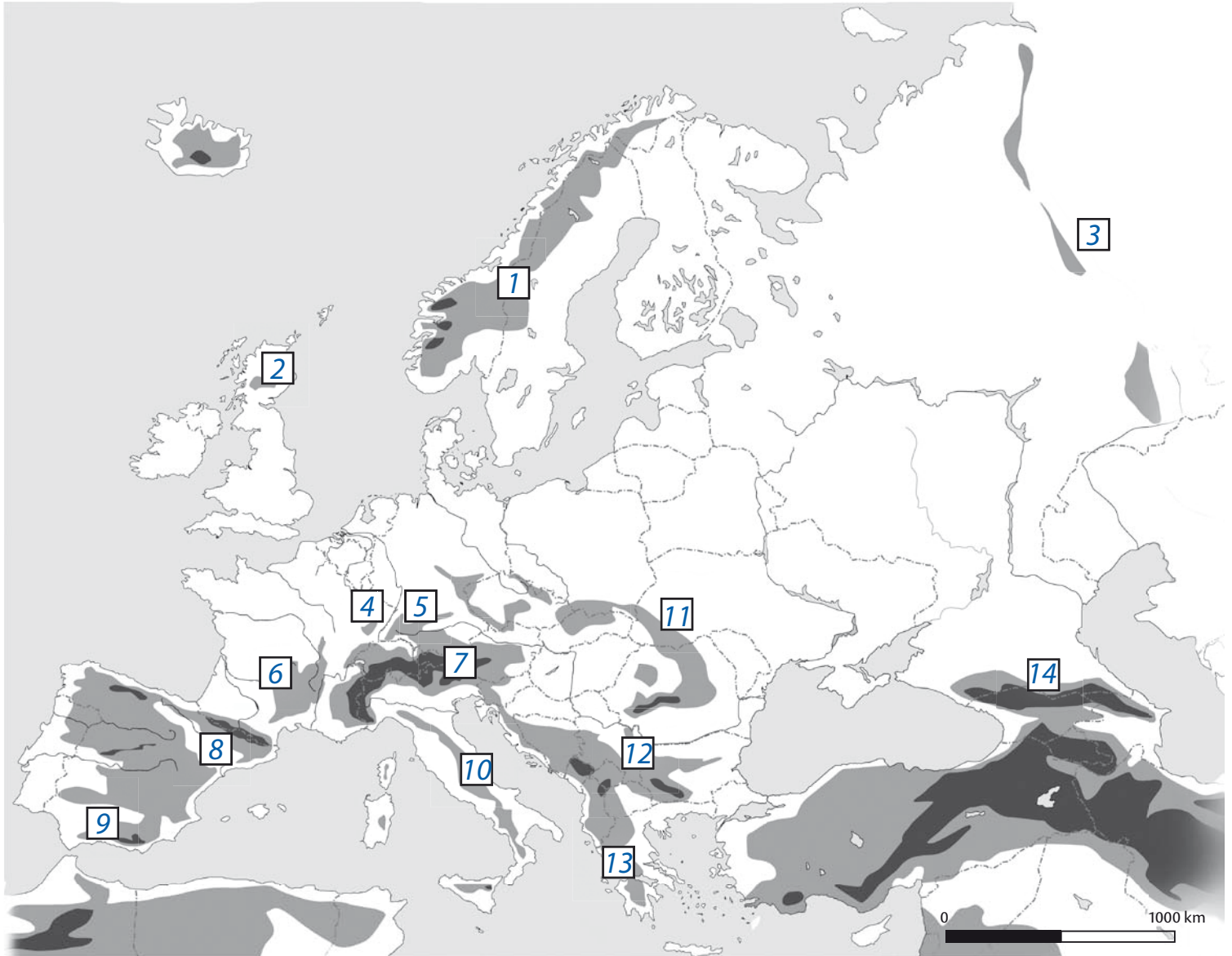
Balearen

Zeeën in Europa

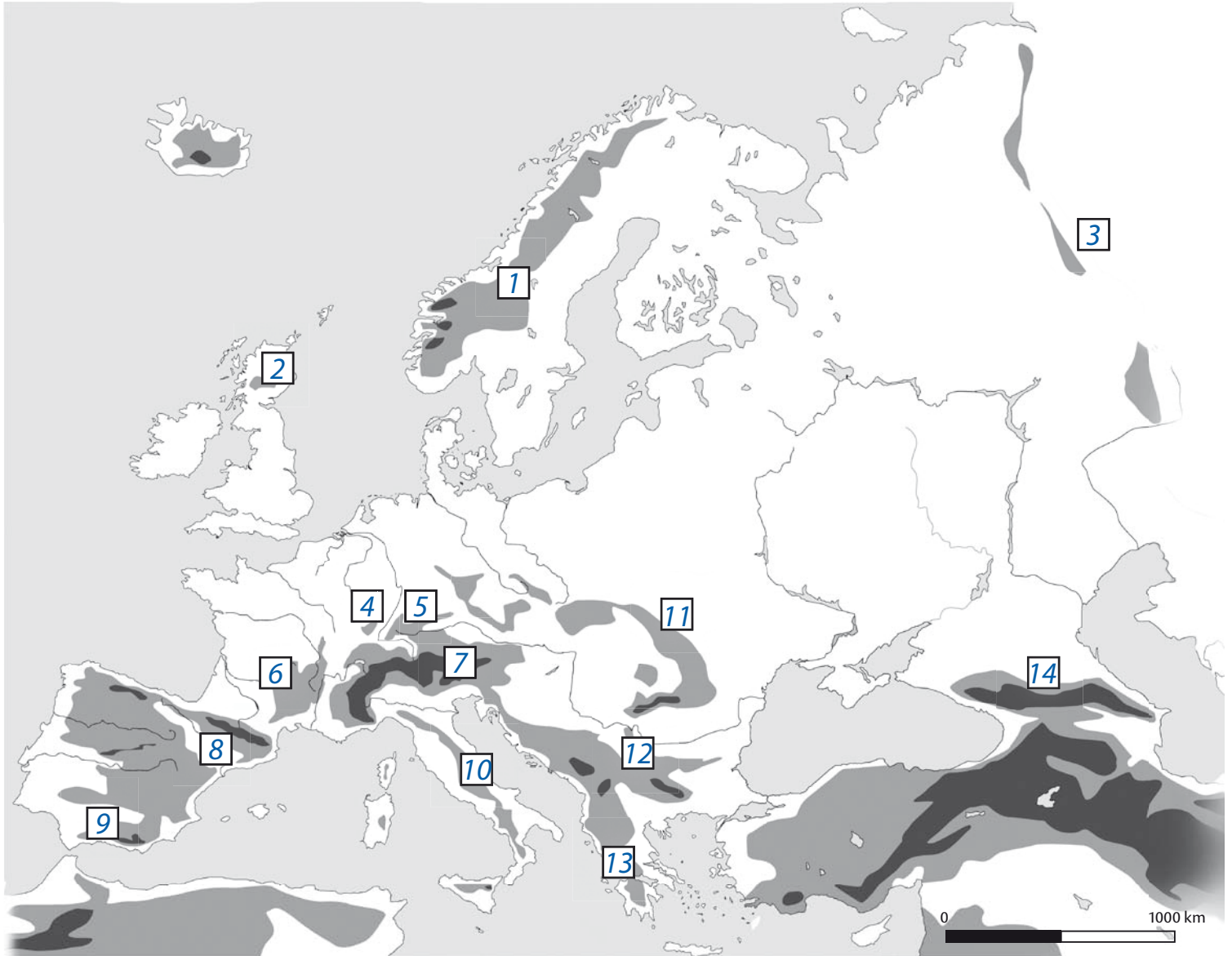
Gebergtes in Europa

Legende

☐	<i>Scandinavisch hoogland</i>	☐	<i>Pyreneeën</i>
☐	<i>Schotse hooglanden</i>	☐	<i>Sierra Nevada</i>
☐	<i>Oeral</i>	☐	<i>Apennijnen</i>
☐	<i>Vogezen</i>	☐	<i>Karpaten</i>
☐	<i>Zwarte Woud</i>	☐	<i>Dinarische Alpen</i>
☐	<i>Centraal Massief</i>	☐	<i>Pindus</i>
☐	<i>Alpen</i>	☐	<i>Kaukasus</i>

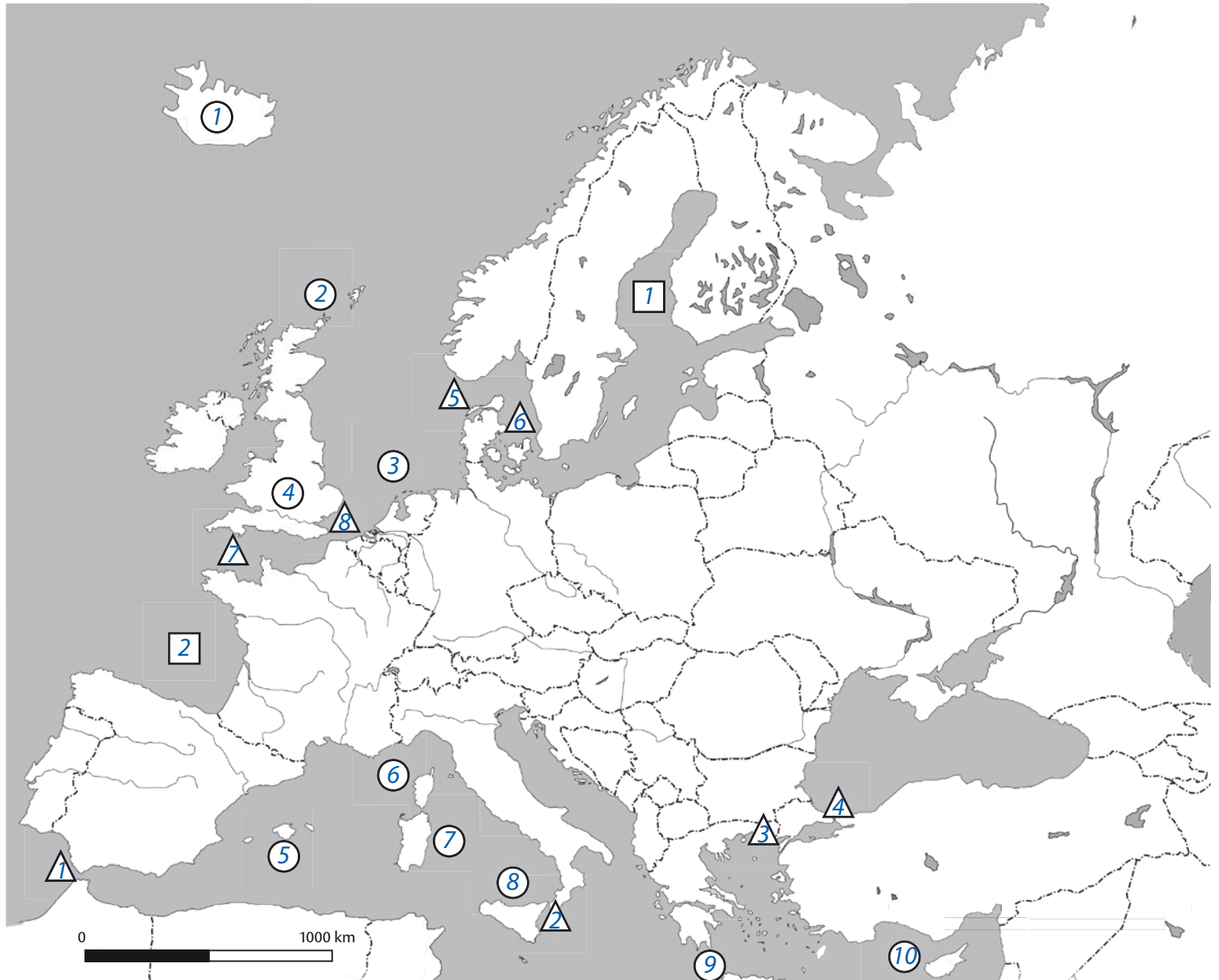
Gebergtes in Europa

Legende

☐	<i>Scandinavisch hoogland</i>	☐	<i>Pyreneeën</i>
☐	<i>Schotse hooglanden</i>	☐	<i>Sierra Nevada</i>
☐	<i>Oeral</i>	☐	<i>Apennijnen</i>
☐	<i>Vogezen</i>	☐	<i>Karpaten</i>
☐	<i>Zwarte Woud</i>	☐	<i>Dinarische Alpen</i>
☐	<i>Centraal Massief</i>	☐	<i>Pindus</i>
☐	<i>Alpen</i>	☐	<i>Kaukasus</i>

Vormen van het land

Legende

Eilanden

- ① IJsland
- ② Shetlandeilanden
- ③ Waddeneilanden
- ④ Groot-Brittannië
- ⑤ Balearen
- ⑥ Corsica
- ⑦ Sardinië
- ⑧ Sicilië
- ⑨ Kreta
- ⑩ Cyprus

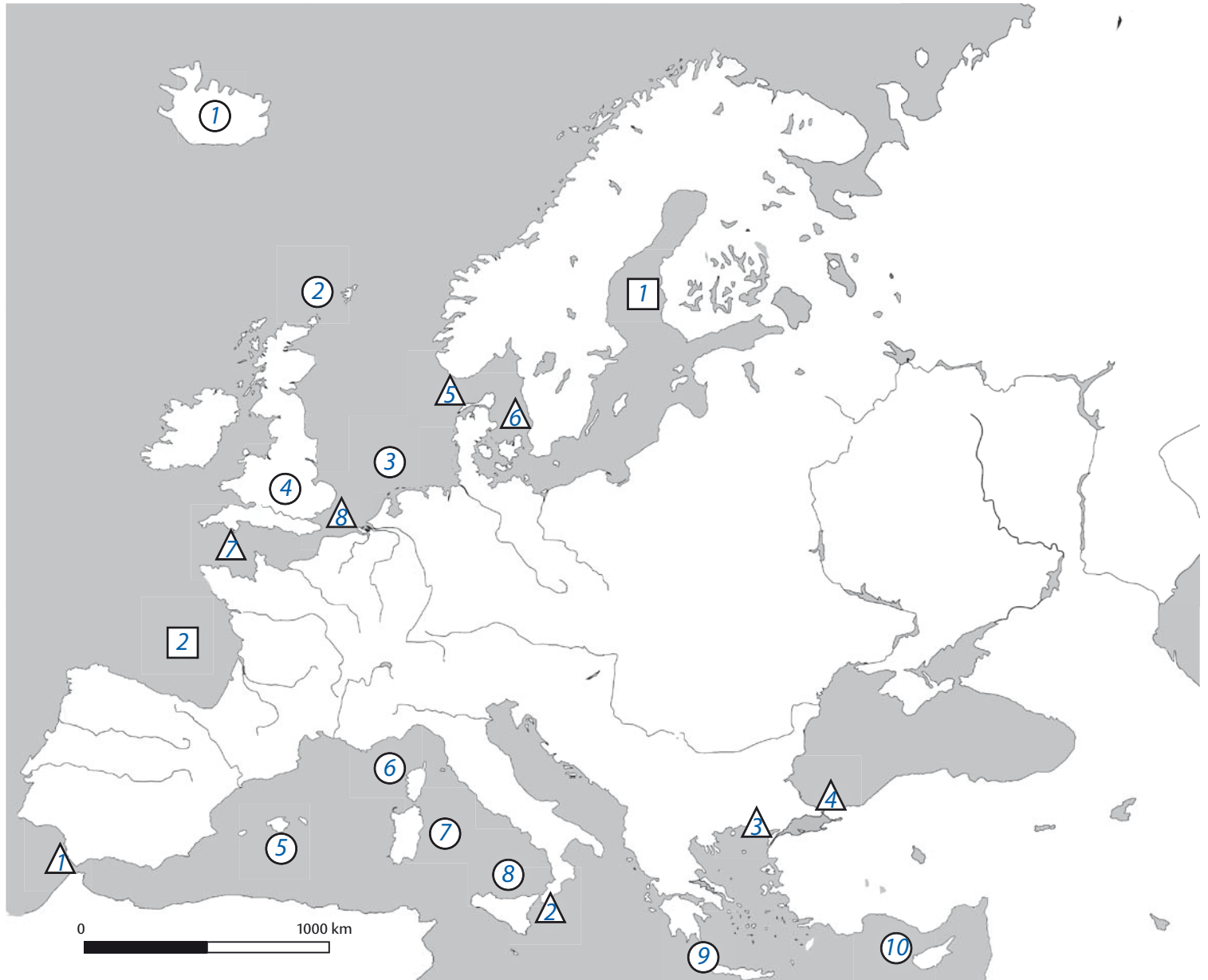
Zeestraten

- ① Straat van Gibraltar
- ② Straat van Messina
- ③ Dardanellen
- ④ Bosporus
- ⑤ Skagerrak
- ⑥ Kattegat
- ⑦ Het Kanaal
- ⑧ Nauw van Calais

Golf

- ① Botnische Golf
- ② Golf van Biskaje

Vormen van het land

Legende

Eilanden

- ① IJsland
- ② Shetlandeilanden
- ③ Waddeneilanden
- ④ Groot-Brittannië
- ⑤ Balearen
- ⑥ Corsica
- ⑦ Sardinië
- ⑧ Sicilië
- ⑨ Kreta
- ⑩ Cyprus

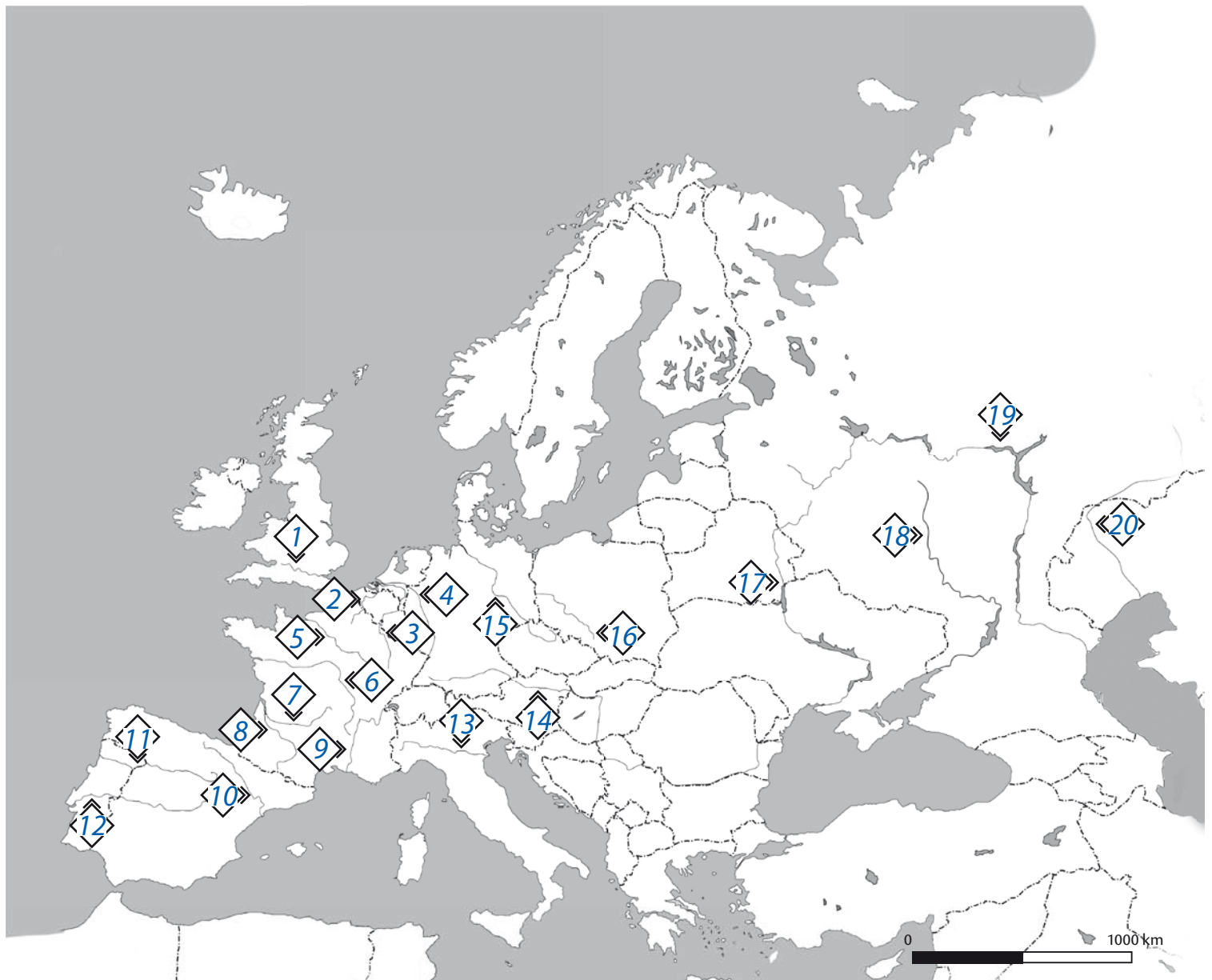
Zeestraten

- ① Straat van Gibraltar
- ② Straat van Messina
- ③ Dardanellen
- ④ Bosporus
- ⑤ Skagerrak
- ⑥ Kattegat
- ⑦ Het Kanaal
- ⑧ Nauw van Calais

Golf

- ① Botnische Golf
- ② Golf van Biskaje

Rivieren van Europa

Legende

1	<u>Theems</u>	11	<u>Douro</u>
2	<u>Schelde</u>	12	<u>Taag</u>
3	<u>Maas</u>	13	<u>Po</u>
4	<u>Rijn</u>	14	<u>Donau</u>
5	<u>Seine</u>	15	<u>Elbe</u>
6	<u>Loire</u>	16	<u>Oder</u>
7	<u>Dordogne</u>	17	<u>Dnjepr</u>
8	<u>Garonne</u>	18	<u>Don</u>
9	<u>Rhône</u>	19	<u>Volga</u>
10	<u>Ebro</u>	20	<u>Oeral</u>

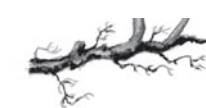
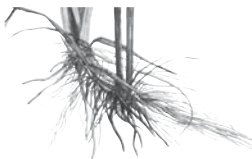
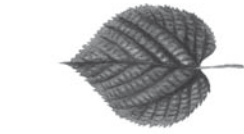

Legende

1	<u>Theems</u>	11	<u>Douro</u>
2	<u>Schelde</u>	12	<u>Taag</u>
3	<u>Maas</u>	13	<u>Po</u>
4	<u>Rijn</u>	14	<u>Donau</u>
5	<u>Seine</u>	15	<u>Elbe</u>
6	<u>Loire</u>	16	<u>Oder</u>
7	<u>Dordogne</u>	17	<u>Dnjepr</u>
8	<u>Garonne</u>	18	<u>Don</u>
9	<u>Rhône</u>	19	<u>Volga</u>
10	<u>Ebro</u>	20	<u>Oeral</u>

Plantendelen herkennen, even herhalen

Verbind de begrippen met de juiste omschrijving.

Blad

Stengel

Wortel

Knop

Bloem

Vrucht

Naalden

Zaad

Samengesteld
blad

Wortelstok

Een plantendeel dat bladeren draagt en waarop je knoppen kunt vinden.

Een nog niet uitgelopen stukje stengel of bloem. In de winter kun je ze bij alle bomen goed waarnemen.

Plantendeel dat instaat voor de geslachtelijke voortplanting. Draagt meestal bloembladeren en meeldraden en/of stamper.

Een platte, meestal groene schijf, waarin lijnen of nerven te zien zijn.

Een plantendeel dat geen bladgroen heeft en dat geen bladeren of knoppen draagt. Het zit meestal onder de grond.

De bladeren hebben de vorm van een naald. De bladschijf is zeer klein.

Een blad dat ingesneden is tot op de hoofdnerf. Zo ontstaan er verschillende delen die we blaadjes noemen.

Een ondergrondse stengel die kan uitlopen.

Een plantendeel dat na de bestuiving en bevruchting uit een bloem groeit. Bevat één of meerdere zaden.

Uit dit plantendeel kan een nieuwe plant groeien. Het bevat een kiempje en reservevoedsel.

Nummer van de afdeling	5	4	5	5	5	5	1	2	3				
Naam van de plant	Appelbloesem	Spar	Brem	Paardenbloem	Dovenetel	Wier	Mos	Varen					
Groene kleur	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
Stengel	X	X	X	X	X		X	X	X				
Dunne blaadjes							X						
Leven enkel in het water						X							
Leven steeds met veel bij elkaar							X						
Sporenkapsel							X						
Sporenhoopjes								X					
Wortel	X	X	X	X	X			X	X				
Blad: samengesteld									X				
Blad: naaldvormig of schubvormig		X											
Blad: veernervig, handnervig of lijnnervig	X		X	X	X								
Kegels		X											
Zaden los op de kegels (= naakt)		X											
Bloemen	X		X	X	X								
Vruchten	X		X	X	X								
Zaden beschermd (= bedekt) in de vrucht	X		X	X	X								

Mossen hebben worteldraden maar geen echte wortel.
 Varens hebben een wortelstok = ondergrondse stengel.

Voorwerpen magnetisch maken

Hoe kun je voorwerpen magnetisch maken?

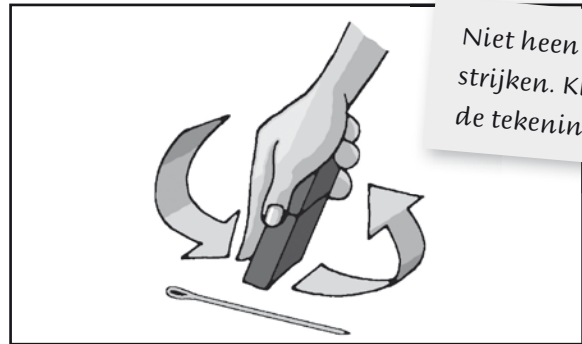

Dit heb je nodig

- dikke stopnaalden
- kurk
- plakband
- schaal met water
- kompas
- paperclips
- staafvormige magneet
- ijzervijlsel

- Neem de stopnaald.
- Ga na of ze magnetisch is. Houd de naald bij enkele paperclips.
- Neem de staafvormige magneet. Strijk een 50-tal keer met de magneet over de stopnaald. Strijk steeds in dezelfde richting en til de magneet op het einde een beetje op.
- Houd nu de stopnaald bij de paperclips.

Wat merk je

De paperclips worden aangetrokken door de naald.

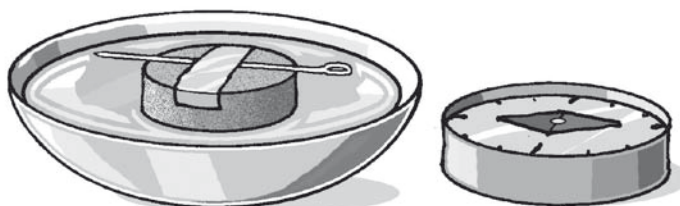
- Neem de schaal met water en leg de kurk hierin.
- Neem de stopnaald die je gemagnetiseerd hebt, leg die op de kurk en kleef vast met plakband. Kijk wat er gebeurt.
- Probeer de naald in een andere richting te laten wijzen. Lukt het?
- Neem het kompas en breng dit in de nabijheid van de proefopstelling. Je hebt nu zelf een kompas gemaakt.
- Verwijder de naald van de kurk. Sla er eens goed met een ander voorwerp op. Dompel ze onder in water. Breng de naald bij het ijzervijlsel.

Noteer wat er is gebeurd.

Het ijzervijlsel wordt niet meer aangetrokken.

- Duid op de tekening bij de naald de N pool en de Z pool aan.

Voorbeeld

- 1 Kies één kinderziekte uit onderstaande voorbeelden.

☒ de bof	☐ poliomyelitis
☐ difterie	☐ tetanus
☐ kinkhoest	☐ mazelen
☐ rubella	☐ waterpokken
- 2 Bekijk nauwkeurig het vaccinatieschema in je leerwerkboek p. 74.
Wat weet je al over de ziekte als je het schema bekijkt?
- 3 Gebruik verschillende informatiebronnen zoals informatieve boeken en het internet om de onderstaande vragen te beantwoorden.
  - a Wat is het? Omschrijf de ziekte
    - Wie kan de ziekte krijgen?
    - Is de ziekte gevaarlijk?
    - Wat is de oorzaak?
    - Kan de ziekte overgedragen worden? Zo ja, hoe?
  - b Hoe kun je de ziekte herkennen?
    - Wat zijn de symptomen?
  - c Hoe kan de ziekte worden behandeld?
- 4 Kies een manier om de kinderziekte voor te stellen aan je medeleerlingen.

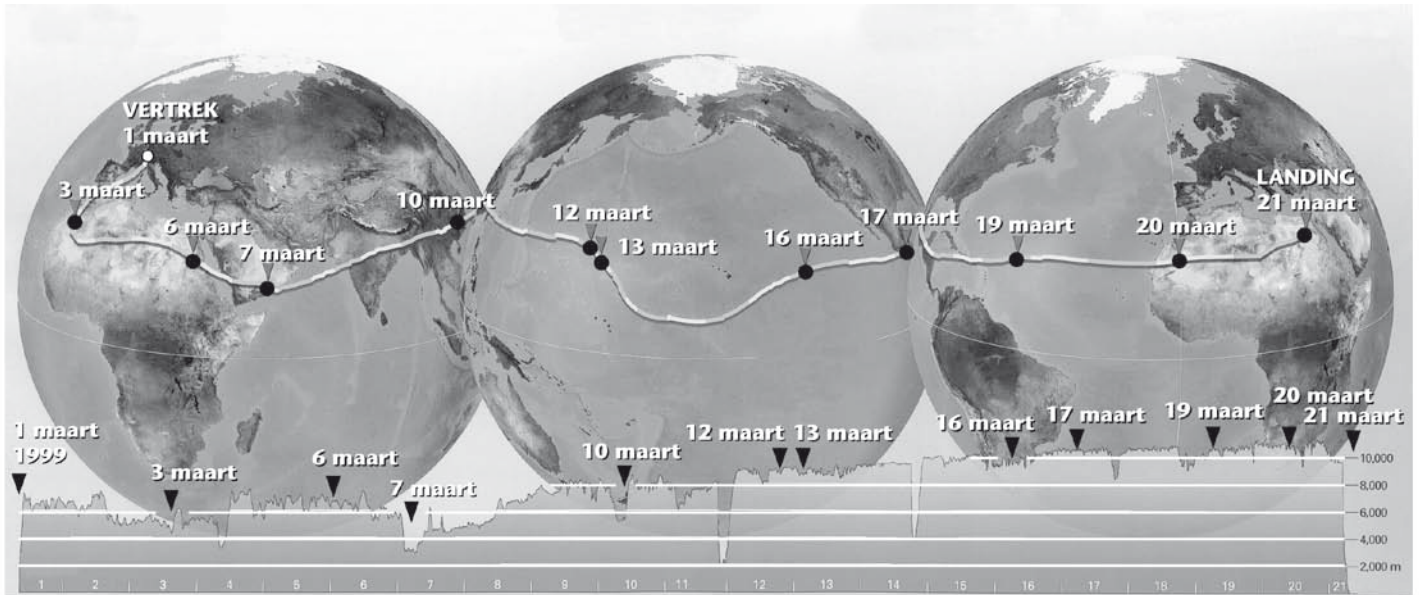
2 – Er bestaat een vaccin tegen de ziekte.

– Inentingën gebeuren op 12 maanden en in het 5de lj.

- 3 a *Bof of dikoor is een infectieziekte. Je kunt er tegen ingeënt worden. Wie de ziekte ooit gehad heeft, is levenslang beschermd. Iedereen kan de ziekte krijgen. De ziekte is gevaarlijk. Bof in het begin van de zwangerschap kan een miskraam of misvormingen bij het ongeboren kind veroorzaken. Jongens die na de puberteit de bof krijgen, kunnen onvruchtbaar worden omdat de teelballen kunnen ontsteken. De ziekte wordt veroorzaakt door een virus. Dit verspreidt zich via de lucht of door spekseldruppels van een besmette persoon.*
- b *Bof lijkt dikwijls op een verkoudheid. Infectie gaat gepaard met koorts, opgezwollen klieren (dikke wang) en oorpijn - keelpijn.*
- c *Er bestaat een vaccinatie. Veel rusten.*

Reis rond de wereld

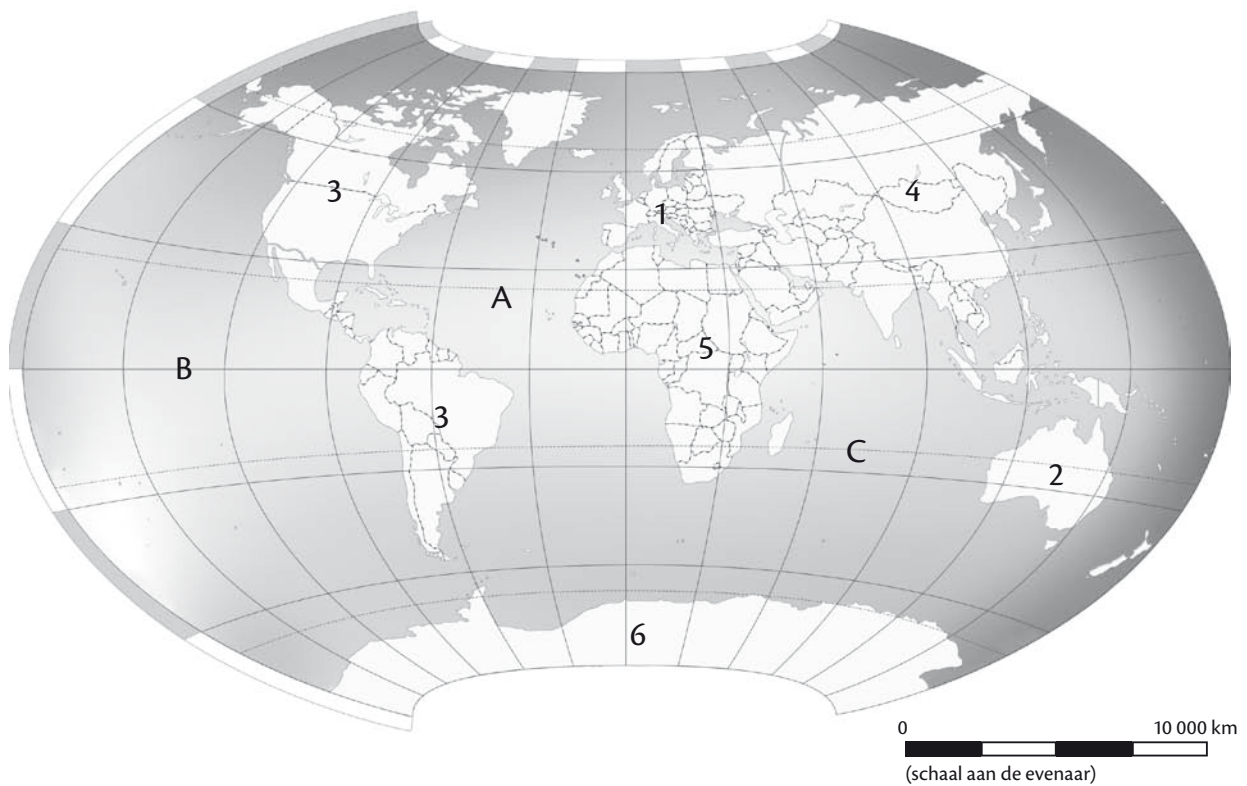
Nog net voor het jaar 2000 slaagden twee ballonvaarders erin om de wereld rond te 'vliegen'. Ze vlogen daarbij over verschillende werelddelen en oceanen. Vlieg in het geheim mee en vul de tabel in.

Datum	We zweven boven ...
6 maart	<i>Afrika</i>
10 maart	<i>Azië</i>
16 maart	<i>Stille of Grote Oceaan</i>
<i>19 maart</i>	De Atlantische Oceaan

Werelddelen en Oceanen

Schrijf bij elk cijfer de naam van het werelddeel en bij elke letter de naam van de oceaan.

Werelddelen	Oceanen
1 <i>Europa</i>	A <i>Atlantische Oceaan</i>
2 <i>Oceanië</i>	B <i>Grote of Stille Oceaan</i>
3 <i>Amerika (Noord en Zuid)</i>	C <i>Indische Oceaan</i>
4 <i>Azië</i>	
5 <i>Afrika</i>	
6 <i>Antartica</i>	

WIST JE DAT?

De werelddelen zijn de delen van de wereld. De continenten zijn de grote landmassa's van de aarde. Australië is een (klein) continent en vormt samen met vele eilandengroepen het werelddeel Oceanië.

Gewesten en gemeenschappen

Gebruik je atlas.

- 1 Mijn gemeente ligt in de provincie _____

Deze provincie ligt in het Vlaamse Gewest.

het Waalse Gewest.

Kleur dit gewest geel op de kaart.

- 2 De stad Charleroi ligt in de provincie Henegouwen _____

Charleroi ligt in het Vlaamse Gewest.

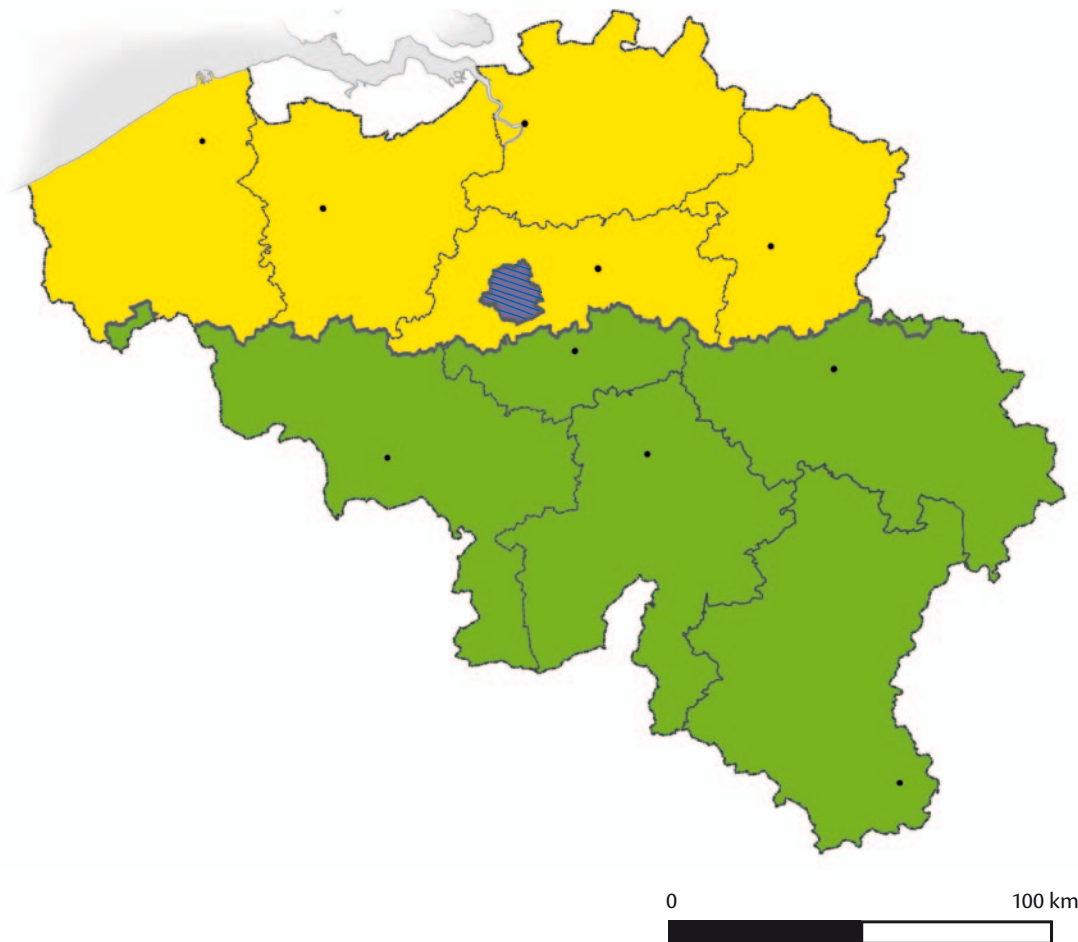
het Waalse Gewest.

het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Kleur dit gewest groen op de kaart.

- 3 De stad Brussel ligt in het midden in de provincie Vlaams-Brabant. _____

Kleur dit gewest paars op de kaart.

Gewesten en gemeenschappen

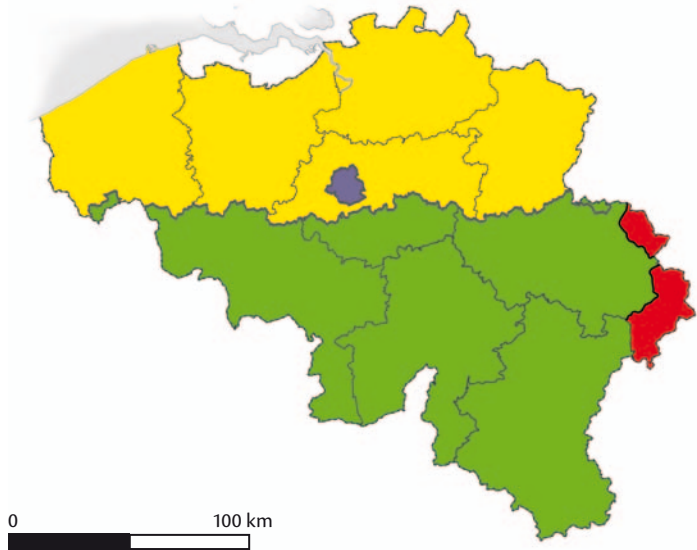
- Kleur de Vlaamse Gemeenschap geel, De Franse Gemeenschap groen en de Duitstalige Gemeenschap rood en maak de legende.
- Wat merk je op in verband met Brussel en de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Kies een gepaste arcering.

Ligt in het midden van ons land.

Ligt als een eiland in Vlaanderen (Vlaams-Brabant).

Legende

	<u>Vlaanderen</u>
	<u>Wallonië</u>
	<u>Duitstalige gemeenschap</u>
	<u>Brussel(s) Hoofdstedelijk Gewest</u>

België

Gemeenschappen	Taalgebieden	Gewesten	provincies
De Vlaamse Gemeenschap • inwoners uit →	Het Nederlandse taalgebied	Het Vlaamse Gewest	West-Vlaanderen Oost-Vlaanderen Antwerpen Limburg Vlaams-Brabant
• Nederlandstalige inwoners uit →	Het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad	Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
De Franse Gemeenschap • Franstalige inwoners uit →	Het Franse taalgebied	Het Waalse Gewest	Waals-Brabant Henegouwen Namen Luxemburg Luik
De Duitstalige Gemeenschap • inwoners uit →	Het Duitse taalgebied (Oostkantons)		